

Orgue de l'església parroquial de Sant Vicenç

Sant Vicenç de Montalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, núm. 2 - 08394 Sant Vicenç de Montalt
Emplaçament Cor de l'església

Coordenades:

Latitud: 41.578518989294
Longitud: 2.5093221650698
UTM Est (X): 459096
UTM Nord (Y): 4603098

Classificació

Número de fitxa 08264 - 217
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani
Segle XXI
Any 2006
Autoria de l'element: Späth Orgelbau AG
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Religios/Cultural
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Barcelona (carrer del Bisbe, núm. 5, Ciutat Vella, 08002 Barcelona)
Fitxes associades:
[Església de Sant Vicenç](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

L'orgue de l'església de Sant Vicenç és un instrument polifònic de vent, proveït de diversos teclats, el so del qual és causat per tubs labials o de llengüeta. L'aire per a fer-los sonar és aportat a través d'un mecanisme que està sota el control de l'organista. Està situat al cor, sobre l'entrada principal de l'església de Sant Vicenç.

La façana està composta per una gran caixa que emmarca diverses agrupacions de tubs en seccions i altituds proporcionades i disposats a diverses alçades. La consola comprèn dos teclats manuals i el pedaler, a més dels tiradors o plaquetes de registre que corresponen als diferents timbres o nombre de jocs que té l'instrument. També hi ha les combinacions i els acoblaments entre els diversos teclats manuals i d'aquests amb el pedal, i eventualment les combinacions fixes o lliures dels mateixos registres. Sobre el teclat pedaler hi ha una o més palanques mòbils, adaptades al peu, dites d'expressió o de crescendo, que permeten regular la intensitat del so emès per un o més teclats. L'organista, assegut o asseguda a la banqueta, és qui comanda tot aquest conjunt.

La combinació dels elements esmentats i el moviment dels dits sobre les tecles vers l'interior de l'instrument fins a l'obertura de la ventallola, dins el salmer, que fa entrar l'aire a l'interior del tub i produeix, així, el to i el timbre prèviament determinats en funció del registre o registres escollits i de les tecles polsades. Les manxes, els portavents i els salmers o secrets, constitueixen una mena de pulmons que, alimentats per un ventilador elèctric (antigament per manxes), nodreixen i reparteixen l'aire a la pressió i quantitat necessàries per a l'alimentació dels tubs, col·locats sobre el salmer o postats, de cada cos de l'orgue. Aquest so s'expandeix a través dels tubs esmentats anteriorment, que són elements sonors multiformes, de mides variades que configuren la varietat, la potència i alhora la riquesa, la bellesa i l'amplitud sonora de l'instrument.

A l'orgue major, els jocs de Quinzena i Ple de tres fileres funcionen amb el mateix registre; si s'estira una mica, entra la Quinzena i si s'estira del tot, acaben d'entrar dues fileres més que conformen el Ple.

El mateix passa la cadireta interior; la Dotzena i la Sesquiàltera s'activen amb el mateix registre: si s'estira una mica, entra la Dotzena; si s'acaba d'estirar, entra la fila restant que conforma la Sesquiàltera.

Es distribueix de la següent manera:

I. Orgue major, 56 notes: C-g'''

Flautat Major 8?

Flauta Xemeneia 8?

Octava 4?

Flauta de fusta 4?

Quinzena 2?

Ple de 3 fileres 2?, 1 1/3? i 1?

Trompeta Real 8?

II. Cadireta interior

56 notes: C-g^{'''}

Violó 8?

Corn de Nit 4?

Flautí 2?

Dotzena 2 2/3?

Sesquiàltera 2 2/3?+ 1 3/5?

Pedal 30 notes: C-f'

Subbaix16?

Flauta cònica8?

Acoblaments

II/I

II/P

I/P

Observacions:

En un dels costats frontals hi ha una placa que diu així "A MAJOR GLÓRIA DE DÉU, / I SENT RECTOR D'AQUESTA PARRÒQUA / MN. VICENÇ ROIG SIMON / FOU BENEÏT I INAUGURAT SOLEMNEMENT AQUEST ORGUE DE TUBS, AMB UN CONCERT A CÀRREC DEL / SR. JORDI VERGÉS RIART. / EL DIA 17 DE DESEMBRE DE 2006."

Història

L'any 2006, fou construït per Späth Orgelbau AG, una empresa suïssa de construcció d'orgues fundada a Rapperswil l'any 1909. Va ser fundada com a filial d'una empresa fundada a Ennetach, Württemberg l'any 1862 i es troba a Rüti ZH des de 2011.

La història de l'empresa familiar es remunta a Alois Späth (1825–1876), que el 1862 es va fer càrrec del taller del constructor d'orgues Vitus Klingler a Ennetach, avui barri de Mengen al districte de Sigmaringen a Baden-Württemberg. El seu fill Franz Xaver Späth (1859–1940) va reobrir el taller el 1882, que havia estat tancat després de la mort del seu pare. Amb la fusió el 1894 amb el seu germà Albert (1866–1948), l'empresa va passar a anomenar-se Gebr Späth Orgelbau. El tercer fill Hermann Späth (1867–1917) va dirigir el taller des de 1896 fins a la seva mort el 1917.

Els germans Emil i Hubert Späth, cosins segons de Franz Xaver, van adquirir el negoci de Heinrich Spaich a Rapperswil el 1909. Els seus fills Joseph, Eugen i Emil es van fer càrrec de l'empresa als anys quaranta. Hans i Carmen Späth, la tercera generació, dirigeixen l'empresa des de 1974. El 1981, l'empresa es va convertir en una societat anònima. Quan Hans Späth es va jubilar el 2011, la seva dona es va convertir en

l'única propietària de l'empresa. En el procés, l'empresa es va reduir i es va traslladar a Rüti ZH. Andreas Zwingli dirigeix l'empresa des del 2016 i a més de construccions d'orgues també es dediquen a la restauració.

Mn. Vicenç Roig i Simon (Torrelles de Llobregat, 1931-2023) fou rector de Sant Vicenç entre els anys 1998 i 2010 any en què es jubilà, retirant-se al seu poble de naixement. Fou l'impulsor, a través de donatius, de l'adquisició de l'orgue.

Bibliografia

ESCALONA i CANYET, J. M. (2000). *L'orgue a Catalunya. Història i actualitat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

PRAET, Wilfried; BLANCAFORT, Gabriel. (2000). *Diccionari de l'orgue*. Zwijndrecht [Belgium]. Ed. CEOS.

SAURA BUIL, J. (2001). *Diccionario Técnico-Histórico del Órgano en España*. Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Enllaços d'interès:

[Associació Catalana de l'Orgue](#)

